

L'APUNT

Planeta torna a dir que se n'aniria del país

Jaume Vidal

La roda de premsa dels Planeta va tenir un record per José Manuel Lara Bosch, mort el gener passat. La seva absència es va notar. Era un bon calibrador de la relació de la societat amb el llibre. Darrerament es va incorporar com a tema el procés: Lara Bosch havia apuntat de traslladar l'editorial a "Madrid, Conca o Saragossa si Catalunya fos independent". El fill de l'edi-

tor, José Manuel Lara García-Piriz, va al·ludir ahir a la frase del seu pare. Interrogat sobre el tema, va ratificar –com també ho va fer l'actual president del grup, Josep Creuheras– que aquesta voluntat es mantenia. No els hauria de semblar bona idea, si és que, com va dir Creuheras citant el CIS, "un de cada tres espanyols no ha llegit mai un llibre". Mal negoci.

Críticateatre

Jordi Bordes

Humor i amor

Amor & Shakespeare

Dramatúrgia: Guillem-Jordi Graells

Director: Josep Maria Mestres

Intèrprets: Ariadna Gil, Laura Aubert, Mercè Pons, Sílvia Bel, Rosa Renom, Àlex Casanovas, Joel Joan, Jordi Boixaderas, Aleix Albareda i Núria Andorrà (música)

Dijous, 8 d'octubre (fins a l'1 de novembre) al Teatre Poliorama

José Maria Mestres i Guillem-Jordi Graells han disposat la fusteria teatral necessària perquè l'humor es casi amb l'amor en aquesta posada en escena, que va estrenar-se a l'Amfiteatre Grec i que ara fa temporada a la Rambla de Barcelona. Treu el brou més sucós i brillant del dramaturg de fa 400 anys i demostra que té interès per als espectadors d'avui. Sobretot per als més joves. Si Parking Shakespeare ja s'ha fet un nom cada estiu versionant les comèdies (amb sempre algun amor pendent) de Shakespeare, ara es demostra que es poden encabir tres arguments en només 90 minuts. La trama amorosa d'*Els dos cavallers de Verona*, de Molt soroll per no res i de Tre-

balls d'amor perduts casen perfectament gràcies a una narradora versàtil, Laura Aubert. La producció ha comptat amb un repartiment de luxe que, ara, funciona a la perfecció.

En la seva primera sessió escolar, cal dir que es va respondre amb nota. La comunió amb la platea va ser total. L'amor i l'humor servits amb una ironia molt fina que es vesteix amb una literatura enfilada va captivar-los. I cada sorpresa s'entenia amb riallades. Com les cançons afinades per Jordi Boixaderas (quin control de l'acció!) i Joel Joan (cavaller valent que es converteix en fràgil per l'amor). Sílvia Bel, Rosa Renom, Mercè Pons i Ariadna Gil mereixen un altre aplaudiment.

Vista la prova, però, potser cal preguntar-se quina necessitat hi ha a fragmentar tres obres i no servir-ne una de completa. És cert que fragmentar les trames permet mantenir l'atenció però també que frustra l'interès dels espectadors de veure acabat cada quadre. De fet, això mateix es podrà comprovar a partir de divendres a la Sala Gran del TNC.

quen David Verdaguer i Beatriz Segura, fent uns personatges que són capaços de renunciar a l'amor per no perdre la seca coherència en uns discursos pi-

Els actors del repartiment no sovintegen en musicals, cosa que implica un doble salt mortal

cats, hàbils i letals, en què sentencien que l'amor els és aliè. Loll Bertran també s'estrena al TNC amb aquest muntatge. És una figurinista *fashion* de l'equip de rodatge que és una sibirita de la vida, però que no ha aconseguit triomfar al seu Hollywood somniat. El repartiment es completa amb Clara Altarriba, Oriol Burés, Enric Cambray, Jordi Coll, Bernat Cot, Albert Mora, Òscar Muñoz, Aida Oset, Victòria Pagès, Marc Pociello, Albert Triola i el mateix Àngel Llàcer, en el paper de director del rodatge. ■

El dramaturg, director i actor, Francisco Barreiro, interpretant el cantant de rap i 'narcominorista' 'el Tigre' ■ T. ALTA

Lagartijas Tiradas al Sol dissenyen al Temporada Alta un mapa en què es vincula poder de la droga i el PRI

'Narco-teatre'

J.B.
BARCELONA

Lagartijas Tiradas al Sol és una companyia mexicana que es venera al Temporada Alta. La nuesa en què presenta el seu teatre documental impacta en un públic afí a considerar el teatre com a un element que ha de revolucionar la política. La companyia mexicana explora en els seus referents locals però acaba il·luminant uns mecanismes de poder globals. *A Està escrita en sus campos* (divendres, 21h, La Planeta) aborden la situació de la droga en el darrer segle a Mèxic. A partir de creuar assaigs i dades totes publicades per fonts diverses reconstrueixen la macrohistòria del poder de la droga, sovint còmplice amb els governants del PRI i també la microhistòria a partir del testimoni del *Tigre*, un cantant de

rap i *narcominorista* que van entrevistar i que va acabar sent víctima de les màfies quan encara no tenia 30 anys i amb el fill de mesos. Els seus avis ja havien trobat la plantació de la droga com una forma de rendibilitzar millor les seves terres, a l'estat de Guerrero.

L'impulsor del muntatge és Francisco Barreiro, que no en té prou fent una mirada al món del narcotràfic dels últims 20 anys (una recerca que ja van fer en un espectacle anterior) sinó que vol retrocedir fins al 1914, quan els Estats Units prohibeixen el comerç de la droga. Durant tot aquest període, només durant 6 mesos, a Mèxic va estar legalitzada: allò va representar un daltabaix als càrtels i un principi de considerar aquesta xacra com un espai per tractar de salut (com dosificar la droga als

La xifra

4

títols ha presentat la companyia mexicana des del 2011, al Temporada Alta, pràcticament una per edició.

que ja eren dependents) i apartar-la d'un tema de seguretat i control policial. Aquest període es va anul·lar quan els Estats Units van amenaçar el govern de Mèxic que no els subministrarien més medicaments si mantenien aquesta excepció.

El treball de Barreiro és ingent i, amb l'ajuda de Carlos Gamboa, han dissenyat un mapa que retrata el creixement i la multiplicació dels càrtels amb dos pols ben diferenciats inicialment. L'obra intercala el testimoni del *Tigre* (fins

a cantar alguns dels seus temes i introduir algunes de les seves opinions durant l'entrevista) amb la narració de l'evolució del mercat. Avui els càrtels de la droga han diversificat el seu mercat i només el 60% dels beneficis són fruit del comerç il·legal de droga. La conseqüència de l'atemptat terrorista de l'11-S als Estats Units va implicar un major control de fronteres: molta droga es va quedar al país i només es va poder vendre baixant-ne els preus i multiplicant la possibilitat de negoci a petits venedors, com el *Tigre*.

Torneig de dramatúrgia
D'altra banda, Estel Solé va superar Gemma Brió en la segona eliminatòria del torneig. Junt amb Ramon Madaula, esperen contrincant per aconseguir una plaça a la gran final del 30 de novembre. ■